

GÜVENLİROTA

Ufuk Teker amatör denizcilere sigorta konusunda önemli bilgiler veriyor.

Teminata dikkat

Karmaşık bir karar sürecinin sonunda o çok arzuladığınız tekneye kavuştunuz. Gizli koyuları keşfedeceğiniz zamana sayılı günler kaldı. Evet ama teknенizin sigortasını yaptırdınız mı? Hangi teminatı seçtiniz? Sigorta meselesi ne kadar geniş bir yelpazeye sahip?

Tekne fuarları sezonunu geride bıraktık. Küçük büyük farklılıklarıyla karşımıza çıkan teknelerle yapacaklarımızı hayal etme dönemindeyiz. Yeni rotalar çizmek, koylar keşfetmek ve yorgunluklarımızı atmak için sayılı günler kaldı.

Sizler bu güzel hayalleri kurarken sıkıcı sigorta konularını anlatmak aslında benim için bile çok zor ama birisinin bu önemli konulardan bahsetmesi gerekiyor. Çünkü "keşke bilseydim almam gereken teminatlara sahip olurdum" diyebilecek o kadar çok amatör denizci olduğunu biliyor ve gözlemliyorum ki, sırf bu yüzden bu sıkıcı konulardan bahsetme konusunda gönüllü oldum.

Deniz sigortalarının tarihçesinden başlayarak özel teknelere gelirsek sanırım durumu daha kolay ortaya koyar ve siz amatör denizcilerin sigorta konusundaki sorularını cevaplayabiliriz.

Ticari gemilerde sigortalar ana başlık olarak iki çeşittir. Denizcilik otoriteleri ve liman devletlerinin imzaladıkları uluslararası anlaşmalar ile mecburi hale gelen P&I (Koruma ve Tazmin Sigortası başka deyişle denizin trafik sigortası) ve Tekne Makine sigortası yani teknemizin kasko sigortası olarak listelenebilir.

Yatlar ve özel/sportif amaçlı teknelerde ise yerli sigorta piyasamızda yat klozu kapsamında 1985 yılında düzenlenmiş bir teminat tipine bağlı kalarak teknelerimizin sigortalarını yaptırmaktayız. Bu teminat; teknemizin kendisini sigortalarken aynı zamanda doğabilecek sorumluluklarımızı da karşılamak için aldığımız bir poliçedir.

Denizin, cazibesinin yanında riskleri olduğu da hepimizin çok iyi bildiği bir gerçek. Denizde karşılaşılabileceğimiz birçok olayı örnekler üzerinden çözümlenerek paylaşmaya çalışacağız. Bu hadiseleri size anlatırken bazen bir deniz hukukçusundan, bazen bir tekne inşaatçısından bakış açısından, bazen bir doktor, bazen bir gemi kurtarıcısı, ya da bir liman başkanı veya survey kurulu başkanının perspektifinden yararlanacağız.

Ezbere yapılan poliçeler ve tek tip teminatlara değil de ihtiyaca göre; motoryat ve çok misafir ağırlayan tekne, su sporları teknesi, uzak seferler yapanlar, yarış tekneleri, ahşaplar ve kompozit tekneler gibi farklı ihtiyaçları çözümlenmeye çalışacağız. Bu ilk yazımda; size neden sorumluluk teminatıyla gövde teminatını birbirinden ayrı poliçelerle almanız gerektiğini anlatacağım.

SORUMLULUK TEMİNATI VE GÖVDE TEMİNATI

Gövde teminatları basitçe kara araçlarında kasko olarak ifade ettiğimiz teminata isabet eder. Yani teknemizde oluşan bir fiziki hasarı karşılamak üzere dizayn edilmiştir. Poliçe formu Institute Yacht Clauses (1/1/1985) - Klok 328'e göre dizayn edilmiş, 1985 yılının sorumluluk rejimlerine göre hazırlanmıştır. Poliçe teminatına giren konular listelenmiş olup, her şey risk dahil edilmiş bir form değildir. Bazı sigorta türleri ise listelenmiş riskleri teminat altına alır, bazılarına ise her şey dahildir, sadece hariç bırakılanları listeler. Yat poliçe formu ise teminat altına girenleri listelerken öte yandan teminat harici

konuları da belirten bir poliçe formudur. Klokun 11'inci maddesi ise sigortalının hangi sorumluluklarının teminat altına alındığını gösterir. Birkaç sorumluluk teminatı tekne bedeline kadar belirlenen limitler içerisinde teminat altına alınabilmektedir.

En basitinden; teknemizde ciddi bir fiziksel hasar ve üçüncü şahıslara karşı sorumluluk yaratan bir hadise olduğunda sigortacınız sizin sorumluluklarınız için ne kadar tazminat ödeyeceğini netleştirmeden teknemizdeki fiziki hasarı ödemeyecektir. Bunu da yapması doğaldır. Çünkü tek bir poliçeyle teminat altına alınan sorumluluk rizikoları genellikle uzun süreli davalar neticesinde kusur oranları ve tazminat tutarlarıyla netleşmektedir. Sigortalı ile sigortacı, rizikoları dikkate alarak limitleri ayrı ayrı belirlemediyse, tekne bedeli üst limit olmak üzere, kombine tek limit sigortacınız için üst limit

olacaktır. Yeni Türk Ticaret Kanunu sonrasında mağdur üçüncü şahısların sigortacılara doğrudan başvuru hakkı bulunuyor bu nedenle sigortacılar kendi sorumluluk durumu netleşmeden ayrı limitler yoksa gövde teminatını ödemekten imtina edeceklerdir.

Sorumluluk limitinin tekne bedeliyle ilişkilendirilmesi yani sigortacılık tabiriyle "sorumluluk limitinin tekne bedeli ile sınırlı olması" ise ayrı bir sorun teşkil etmektedir. Karşılaşılabilecek bir çatışma hadisesinde veya ölümlü bir hadisede ortaya milyonlarca dolarlık sorumluluk çıkabilmektedir. Bu durumda birkaç 100 bin dolarlık teminatın yetersizliği maalesef vurucu etki yaratacaktır. Marinalar gibi 1000'e yakın teknenin barındığı yerdeki tekne sahibinin kusuruyla oluşabilecek hadiselerdeyse yine düşük limitli sorumluluklar kafi gelmeyecektir.

Birçok Avrupa Birliği ülkesinde, kendi limanlarına gelen tekneler için, ayrıca belirlenmiş ve oldukça yüksek, çevreye ve üçüncü şahıslara karşı sigorta teminatı bulundurma zorunluluğu vardır. Bu teminat olmadan limanlarına, marinalarına girişe müsaade etmemekte veya ceza uygulaması yapmaktadırlar.

Bu hadiseleri canlandırın senaryoları oluşturup sizleri sürekli bilgilendiriyor olacağız. Ancak öncelikli olarak, sigortanızı yaptırırken P&I (tekne trafik) sigortasını gövde sigortanızdan ayrı ve uygun limitlerle temin etmeden sezona başlamamanızı tavsiye ederiz.

Pruvanız neta olsun ve rüzgârınız bol olsun. **MBY**

TURKP&I

*Türk Su Araçları Sorumluluk Sigorta Sektöründe
Yenilikçi ve Öncü Bir Şirket...*

www.turkpandi.com